

FELSŐ-ZEMPLEN

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:

Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 20 fl. —

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.

— Nyílt-ter soronként 40 fl. —

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetései és nyílttér-
díjak küldendők:

Landesman B. könyvnyomdája.

Reflexiók a Szabad Tanításról.

Pazdics, okt. 9.

A szabadtanítás pécsi kongresszusa rámutatott erőteljesen nemzetünknek egy nagy nyíltságra: a nép műveltségére. Föltárta a maga szörnyű mezeitelenységében ezt a rettenetes nyavalyát, amely megbénítja a nemzet életerejét, lehetetlenné tesz minden előrehaladást. A multaknak egy nagy mulasztása lett pellengére állítva, amely mulasztás immár sürgősen követeli a jóakaratu orvoslást.

Azonban, ha népünk műveltségéről beszélünk, az elmaradottság okát nem a nemzetben kell keresni. Sem pedig azon körülményben, mintha a magyar nép nem volna eléggé fogékony a művelődés iránt. Sőt azok is helytelen nyomon haladnak, akik népünk műveltségének okát az iskolákban keresik. Az elmaradottság oka egészen más körülményben rejlik: nemzetünk történeti alakulásaiban. — A magyar nemzetnek évezredek története ugyanis nem más, mint a harcoknak szakadatlan láncolata. Míg a magyar nemzet hűségese-
sen teljesítette földrajzi helyzetéből eredő rendeltetését, a nyugati kultúra védését Kelettel szemben — és amíg élet-halál harcot vívott létfenntartásáért a különböző népekkel: nem érhetett rá arra, hogy a kulturális haladásból kivége a részét. De nem tehette ezt különösen az a röghöz láncolt pária: a jobbágy. Azt meg csak igazán helyeselnünk lehet, hogy a kultúra

és a létfenntartás közül az utóbbit választották az ösök.

Ezért nem lehet eléggé elítélni a pécsi kongresszus egynemely elemeinek azt a durvaságát, amelylyel keresztülgázoltak a nemzeti érületen. Ezért nem lehet eléggé kárhóztatni azokat, akik a felvilágosodás köpenybe burkolva szentségtelen kezekkel leakarták döntögetni nemzeti oltárainkat, mert szerintök azok utjában állanak a kulturális haladásnak. Ha ez a tétel áll, ha a felvilágosodás nem egyeztethető össze a nemzeti érülettel; ha a felvilágosodásnak ténylep utjában áll a multak kultusza: akkor óvjon meg az Isten bennünket a felvilágosodottságtól. — Mert nekünk — kicsiny magyar nemzetnek — a jelen sívárságában egyedüli vigasztalásunk, egyedüli erősségünk: *a mult*. Ez tanít meg bennünket hinni a jövőben. Ez célozza meg izmainkat a jövő Magyarországért folytatott harcokban. — Ha a német nemzetnek joga van eldiesekedni kulturájával, az angol nemzetnek összeharagsult gyarmataival, az oroszoknak nagyságával, amelyet megölt országok romjaiból épített fel: akkor a magyar nemzet rámutathat nemzeti hőseire és elmondhatja a Grachusok anyjával: *ime, ezek az én kincseim!*... És ez olyan kincs, aminőt a világ egy nemzete sem tud felmutatni. Terhes, de drága örökség ez, amely van olyan fontossága, van olyan szent, mint a kultúra. A magyar nemzet nagyjai, — akik harcok

zivataraiban megtartották nekünk e hazát, — valóban megérdemlik, hogy ép úgy tiszteljük emléköket, mintha felett kulturát hagytak volna ránk örökségül.

Azok, akik a magyar nép kizárólagos jóakarójának szeretik magukat feltüntetni és a nép elmaradottságát üzleti célokra szókták kiaknázni, az elmaradottságot nagy előszeretettel szókták okolni az iskolát is. Minthogy pedig a nép széles rétege rendszerint csak elemi iskolába járt, — nyilvánvaló, hogy a népiskolát. Azon bizonyos elemek köréből különféle variációban felhangzik ez a képtelen hazugság, de a pécsi kongresszuson — ahol a szélsőségek hívei mintha túl akarták volna egymást lícitálni a nagyotmondásban — ez a föltevés rendkívül brutális alakban fordult elő. A kongresszuson ugyanis — mint a napilapok említik — elhangzott a következő kijelentés: — *Semminek sem vettem hasznát, amit az iskolában tanultam.*

Szörnyű rögeszméje ez azoknak, akik a fenálló rend iránti gyűlöletükben még az iskolát is kikezdi. Kétségtelen, hogy az iskolákban divó rendszer sok tekintetből kifogásolható, de a népiskolai tantárgyak gyakorlati jelentőségét józan észszel kétségbevonni nem lehet. Hogy miért, azt bizonyítani teljesen felesleges, aminthogy felesleges bizonyítani azt, hogy a napfénynek van gyakorlati fontossága. Az azonban bizonyos, hogy a szabadtanításra vár a feladat: begyógyítani nemzetünknek azt a

TÁRCZA.

Oktober hatodikán.

Kora délutántól késő estig execiziroztak az önkétesek a gyakorlótéren. Már egész besötétedett, mikor kapitány úr Komorovcsák szivarra gyújtott és kiadta a parancsot: — Bevonulni!

Az elesigázott ujonczok megrezzentek, a fáradt térdek megfeszültek és mint halk szél mormolása hallatszott:

— Hála Istennek! Eltelt egy nap megint!

Megkönnyebülten lélegzett fel még a főhadnagy úr is, az ezred Fricije. Pedig ő nem lehetett valami nagyon fáradt, mert egész délután csak a kavicsokkal játszadozott a gyakorlótéren. Duhajosan kiálltotta el magát: — Sorakozz! Futólépés!

Egy perc alatt állott a gléda. Olyan egyenesen, mint a linea. Csupa önkéntes, csak a szárnyakat támogatták a kiképzésben segédkező káplárok. Barnapiros ábrázatuk éles ellentéte volt a fehér önkéntes arcoknak.

A következő perczben már ropogott a kavics az ujonczok kemény bakancsa alatt. Verték a marsot a fiuk teljes erőből, csak hogy hamarabb otthon legyenek. Szokatlan erőfeszítéstől sajgó, dagadozó talpukat úgy csapdosták oda a földhöz, mintha nem is a sajátjuk volna. De még ez se volt jó a kapitány úrnak. Haragosan kiabálni kezdett. Hangja os-

torként süvöltött, csattogott: — Jobban! Keményebben!

A föld dübörgött a csapat alatt. Kapitány úr Komorovcsák úgy titokban meg is volt elégedve, de nem árulta volna el ezt egy világért se. Azt csak nem mondhatja az önkéteseknek, hogy ne fárasztás magukat, hisz egy esztendő mulva, a szokásos percent kivételével, ugy is hazamehetnek. Így hát tovább kiáltozott. Önkéntes Boros! Hogy megy maga! Ugy megy egy önkéntes? Nem, hanem egy téhen, ha jóllakott! Azt a filozopterjét!

A filozopter ijedten kapta fel pászpemes fejét és eszeveszetten kezdte verni talpával, sarkával a kavicsot, hogy csak egy fröccsent. Önkéntes Boros cseppet se volt katonás alak, járása csakugyan veszedelmesen hasonlított a sétáló szarvasmarháéhoz. Különösen, ha úgy eleresztette a fejét, mint most.

Az alkonyat sötétségében csak a kapitány úr éles szeme ismerhette fel a lomhajárású filozopter. A csapat maga már csak valami sötét, hosszukás tömegnek látszott, mely ütemesen kigyózott az óriási gyakorlótér szürke talaján a város felé a kaszárnyába.

Amint a kapuőr kitérte a nagy szárnyas kaput, szemközt is megnyílt egy kapu és rajta nagy muzsikaszóval bevonult egy diszszázad. Parancsnoka tisztelgést vezényelt, mire kapitány úr Komorovcsák is kirántotta kardját s harsány hangon kommandírozott: — Vigyázz! Szakasz jobbra nézz!

Zuhogva vágódtak le a lábak a földre. Ziháló mellel verték a parádémarsot, már úgy ahogy ujonczok tudják ezt a mindennél nagyobb katonai művészetet a kiképzés első hetében.

— Vigyázz! Szakasz állj! A diszszázad már megállt az udvar közepén. Oldalt tőle az önkéntes osztály. A parancsnok rekedt hangon vezényelt: — Vigyázz! Század jobbra nézz!

A dobok mepperdültek, a trombiták felharsantak, dübörgött a nagy dob, csattogott a réztányér és mialatt a század jobb szárnyáról feszes lépésben elindult a zászlóartó s a zászlólist, a hangzavarból a Gotterhalte bontakozott ki. A zászlónak szólt a tisztelgés, amint bevitték az őrszobába. A diszszázad peckesen tisztelgett, a kapitány úr kardja nagy köröket ír le a levegőben.

A századdal együtt tiszteltek az önkéntesek is. A szokatlan, először látott dolog megkapta őket. Mind magyar fiuk voltak, de egynek se jutott észébe ebben a perczben, hogy először tiszteleg életében a Gotterhalte hangjainál és éppen október hatodikán!

Későbbben a kantinban gyülekeztek vacsorára, s egy két pohár borra. A városba ki nem mehettek, mert az ujoncznak két hétig nem szabad lábát kitennie a kaszárnyából, ha mindjárt önkéntes is. Sok a törzstiszt, a generális, sőt még az is megeshetik, hogy a főherceggel találkozik össze a fiatal katona és még valahogyan nem tiszteleg szabályszerűen. Amiből aztán nagy szégyene lehet az ezrednek.

nyílt sebét. Csak aztán a szabadtanítás apostolai fel tudjanak emelkedni a feladat magaslatára, mert ha még itt is pártpolitikai szempontokat tekintenek, ha a szabadtanítást is kortescélokra fogják felhasználni, akkor nem műveltséget fognak nyújtani, hanem — *mérges*. L. V.

SZÍNHÁZ.

Az e heti színházi estéről kevés a mondani valónk annál is inkább, mivel pénteken f. hó 11-én már utolsó előadását tartja városunkban a Micsy-társulat s így a bucsuzás — mi tagadás benne — szomorú akkordjaiba nem akarunk keserű pillákat vegyíteni. Annyit azonban mégis megállapíthatunk, hogy a műsor kielégítőnek abszolút nem mondható. Régi, igaz, hogy szép, de elavult darabok kerültek színre. Közönség meglehetősen számmal volt minden este.

F. hó 3-án csütörtökön a „Koldusgróf.” című kedves zenéjű operette került színre, melyben a címszerepet Karinszky gróf alakját Békéssy Gyula sok sikerrel creálta. Jessie koldusleány szerepében pedig Rác Irén volt nagyon kedves, a kit ma már nem kell külön dicsérnünk, hiszen eddig nem tudtak neki egyetlen olyan szerepet sem adni, a melyt bravúrral meg ne játszott volna.

Pénteken f. hó 4-én a „Zsába” című francia bohózatot adták. Ezen előadás keretében mutatkozott be a társulat új jeles tagja Fodor Oszkár, a ki Barisard gyáros szerepében kitünő játékot produkált. Mellette Pataki Riza, Stoll Béla, Erdős Alice, Püspöki Rózi és Békéssy nyújtottak élvezetes estét. Az előadás rendezésénél fogva is egyike volt a legjobbaknak.

Szombaton f. hó 5-én a „Bányamester” című régi híres operette került előadásra, melyben a gréfkisasszony szerepében Köszegehy Aranka, a csipkeverőleány szerepében pedig Rác Irén aratott sok tapsot. A többi szereplők is mind kitétek magukért.

Vasárnap f. hó 6-án délután a „Gül-Baba” ment a már ismert szereposztással.

Este zsufolt ház előtt Gardonyi Géza a „Bor” című darabja került színre. Az előadást érdekessé tette az is, hogy Matyi szerepében egy helybéli műkedvelő, ifj. *Mastsenyik* Ede lépett a színpadra. Játékát főleg dicsérnünk, mert eléggé ismeretes, hogy Mastsenyik egyike a legjobb műkedvelőinknek. Békéssy Gyula mint Baracs meglehetősen jól játszott. Igen jó volt Pataki Riza Baracs szerepében. Megemlítendőnek tartjuk még Rác Irént, Erdős Alicet, Stoll Bélát, Deák Gyulát, Nagy Gyulát, Kmetty Lajost, a kik jól mulattatták a közönséget.

Beszélgettek erről-arról. A multról, mely szépnek, kedvesnek tűnt fel, s a sivár jövődőről. Egyikük, akit második esztendőre tartottak vissza, vigasztalta társait:

— Ne busoljatok. Hiszen már csak háromszázhatvan kis nap van hátra!

De nem mosolygott senki a tréfás megjegyzésen. Ekkor felkelt helyéről az örökké vidám kétéves önkéntes s kifelé indult. — Hová-hová? kérdezték tőle.

Megyek, hozok cigányt. A hetedik századnál van a Pista, a másodiknál a Laezi, a harmadiknál meg a cimbalmos.

Néhány perc mulva ott volt a kantinban a cigánybanda. Egy-két pohár borért, néhány jó szóért elmuszkál reggelig is. Pénzt nem kap, nem is vár, nagyon jól tudja, hogy kevés van az önkénteseknek is. Nincs is rá valami nagy szüksége. Enni innivalója van, mi kell több a cigánykatonának? Örül, ha ilyen társaságban elírhatja hegedűjén szomorú sorsát, szívének bánatát.

El is sirta, el is muszkálta. Hegedű szívéhez színlőben sohase szóllott, mint akkor.

A mint fogyott az üvegekből a bor, azonnal oszladozott a rossz kedv, a szomorúság. Egy óra mulva már víg tiszapartí nótákat húztak a cigányok. Az önkéntesek beleénekeltek, majd táncra kerekedtek. Minden nótára más pár táncolt. A kantinos, a kantinosné

Hétfőn f. hó 7-én a „Királytigri” (Scherlock Holmes) című detektívtörténet szép közönséget vonzott a színházba. A szereplők közül kiemelendők különösen Pataki Riza, a ki impozáns szép alakjával, nagy intelligenciájával és kellemes organumával nagy tetszést aratott. A második felvonásban Köszegehy Aranka, Rác Irén és Deák Gy. egy igen ügyes táncot mutattak be, a mit szívesen tapsoltak. Phillips báró szerepét Stoll Béla játszotta meg a tőle már megszokott eleganciával.

Kedden f. hó 3-án ezuttal harmadszor a „Vig özvegy” került színre a címszerepben Köszegehy Arankával. Köszegehy Glavári Hannája több intelligens közönséget, sőt zsufolt házat is érdemelt volna. Hangját illetőleg mult heti számunkban úgy nyilatkoztunk, hogy kívánni valót hagy hátra. Hát ezt egyszerűen visszaszívjuk most, mert azóta megtudtuk, hogy a kisasszony első fellépése alkalomával alaposan be volt rekedve s a ki nem halotta a Vig özvegy második felvonásbeli „Vilja” és „Bamba gyászvitéz” című dalait, az nem tud magának hangképessége felől praecise, tiszta képet alkotni. Köszegehy Arankának nemcsak a hangja, a nyers anyaga van meg, hanem szépen is tud vele bánni az énektechnika és a stílusos művészet törvényei szerint; a mély hangokból a magasba vagy vissza, simán, erőlködés nélkül s mindig esztétikus szép hanggal siklik át, érzéssel s átérzettel énekel, e mellett hangja behízelgően bájos és csicsérgő. Játékában s mozgásában pedig annyi a sikk, hogy lázba ejti a közönséget. Kapott is falrengető tapsot s színni nem akaró zajos újrást. A többi szereplőket ebbeli minőségükben már az eisz és második alkalommal kellően méltattuk.

Szerdán f. hó 9-én ismét egy Lehár zenéjű operette élvezésében volt részünk, a melynek címe „Pesti nők.” Itt ismét Köszegehy Arankának voltak Erzi szobaleány szerepében nagy s jelentős sikerei. Percekig tapsolták s ujjázták minden egyes énekét. Kivüle még Deák Gyulának jutott ki a tapsból, a kinek harmadik felvonásbeli valóban nagyon ügyes coupleival alig tudott a közönség betelni. Mint mindig, ugy ez alkalommal is igen jó volt Püspöki Rózi, nemkülönbén Erdős Alice, a ki sok művészetet visz a színpadra. Megfelelő jó játékot nyújtott még Nagy Gyula, a kinek énekszámait meg is tapsolták, valamint Stoll Béla, Fodor Oszkár, Kmetty Lajos és Radó Jenő. A hölgyek közül epizód szerepeiben Pataki Riza, Rác Irén és Békéssy voltak jók.

Ma csütörtökön a „Millárdos kisasszony” meg másodsor, pénteken pedig búcsuelőadásul s Deák Gyula jutalomjátékául a „Páholy kerül színre.

Még csak annyit, hogy Köszegehy Aranka az utóbbi estéken szép virágcsokrokkal lépett a színpadra, tanúságot léve tisztelőinek illatos hódolatáról. — **CZ.**

egymásra nézett. Egyik se látott még ilyen esárdást. Ez a esárdás nem volt az a veszedelmes padlóverés, utálatos térdrázás, hanem volt rangos, módos becsületes magyar tánc.

A muzsikaszó, a kurjongatás elhallatszott az őrszobába. Meghallotta az inspekeziós tiszt is. El is küldött egy embert megnézni: mi történik. Az meg jelentette, hogy az önkéntes urak mulatnak.

Mit? Muladnak? — kérdezte rossz magyar kiejtéssel. Mond meg parancsolok, hogy a cigány mars haza, a freiwillegerek pedig danuljanak.

Igenis kérem alássan.

És megjelentette az önkénteseknek hűségesen, hogy a cigánynak mars, a frajbiillogos urak azonban danuljanak.

Az önkéntesek engedelmeskedtek s tele torokból danolni kezdtek. A kaszárnya udvara néptelen volt már. Kilenc órát rég elfújtak és csak az ör sétált fel s alá a négy lépés hosszú deszkán.

Őrnagy úr Drupkovics rosszkedvűen balagott hazafelé a vendéglőből. A mint a kaszárnya előtt elhaladt, meghallotta, hogy a kantinban nagyban dalolnak a legények. Röggtön visszafordult, be egyenesen a kaszárnyába. A kapuban találkozott kapitány úr Komorovcsákkal, aki garnizonsinspekeziós volt és éppen a vártát vizsgálta.

VEGYES HIREK

— **Személyi hir.** *Czibur* Bertalan, ker. Jeltünk országgyűlési képviselője a képviselőház ülésének megnyitására Budapestre utazott.

— **Áthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter *Hönsch* Dezső a sátorlajuhelyi m. kir. államépítészeti hivatal főnökét, hasonminőségben Nagybeckszerekre helyezte át.

— **A vértanuk napja.** Az ötvennyolc esztendő előtt történt, de soha el nem feledhető véres, borzalmas esemény évfordulója volt f. hó 6-án. Kegeletünk e napon a diadalmas hősök felé fordult, a kik 1849. október 6-án vértanuhalált haltak Magyarországról. El nem muló az ő emlékü, dicsőségük s örök a magyar nemzet kegelete, mely nem fog soha megfeledkezni a tizenhárom vértanuról, törtelmének legmagasztosabb alakjairól. Gondolatunk ezen a nagy napon eszállt az aradi Golgothára s fölkereste azt a gyszós, szomorú helyet, a hol a kilenc bitó állott s a négy honvéd-tábornok agyonlöve a vársánc porába hullott. Városunk közönsége is kegeletes gyászünnepélyvel adózott a megdicsőültek emlékének, még pedig, miután október 6-ika vasárnapra esett, f. hó 7-én hétfőn reggel. A róm. kath. templomban *Oppitz* Sándor róm. kath. lelkész gyászmisét celebrált, melyen *Bajusz* Andor főszolgabíró és *Berezny* János kir. járásbíró vezetés alatt jelen voltak a hatóságok tagjai, valamint az áll. el. és polg. iskola növendékei. Az izr. vallásu tanulók az izr. templomban vonultak. A középületek ormain fekete lobogót lengetett szomorúan a szél.

— **A gymnasium ügye.** Nagymihály város közönségének egy 4 osztályu állami gymnasium felállítására iránti kérvényét, zempléni *Moskovitz* Géza nagybirtokos e napokban adta át *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternek, aki megígérte, hogy a legnagyobb jóakarattal s körültekintéssel fogja a kérvényt elintézni.

— **Az országút burkolása.** Mint értesülünk a kereskedelemügyi miniszter sürgős leiratot intézett a sátorlajuhelyi m. kir. államépítészeti hivatalhoz, melyben ez utóbbit sürgősen felhívja, hogy a Nagymihály város területén áthaladó országút burkolása esetleg kiaszfaltirozására vonatkozó költségvetést, a helyi munkadíjak figyelembevételével f. évi november hó 15-éig föltétlenül készítse el s terjessze fel, hogy az árlejtés legkésőbb január hó 1-én kiüríthető legyen. Egyben értesítette a miniszter nevezett hivatalt, hogy a burkolási munkálatokat a jövő 1908. év tavaszán okvetlenül foganatba vétetni szándékszik.

— **A közkut ügye.** *Kaszab* Soma és társa beregszászi vállalkozó cég ellen, — a miért a kufurás munkálatait minden jogos ok nélkül abbanhagyta — Nagymihály város kártérítéspert indít s a keresetet már e napokba beadatja.

— Micsoda lakodalom van itt, kapitány úr? — kérdezte németül.

— Mindjárt megnézem őrnagy úr!

És elindult a kantin felé, ahonnan tompan szűrődött keresztül valami ének. Kapitány úr Komorovcsák röggtön ráismert az énekre. Kardjához kapott, elkezdett haragosan teremtettni. Az ének pedig most egyszerre csak ugy kiharsogott az udvarra. Ugy látszik kinyitottak valami ablakot. Meg lehetett érteni a szövegét is:

... Valahány csepp esik rája,

Annai áldás szálljon rája!

Most újra betették az ablakot, de az ablakon keresztül is hallatszott, hogyan éneklük tovább tüzesen a dalt. Még hangzott az ének, mikor az őrnagy és a kapitány a kantinba értek. A következő pillanatban már halálos csend támadt. Az őrnagy dörgő hangon kiáltott:

— Ki itt a legidősebb!

— Én, jelentem alásan! mondotta sápadtan, de katonásan a kétéves önkéntes.

— Hogy mernek még ilyenkor is énekelni? És mit énekelnek, kérdezte tovább gyanakvólag?

Senki se felelt. A kétéves önkéntes lesütölte a szemét és nem válaszolt. Az őrnagy újra kérdezte. Ekkor megszólalt hátulról, a sarkból a filozopter:

— Magyar népdalokat.

— **A Gazdasági Bank részvénytőke felemelése.** A nagymihályi Gazdasági Bank r. t. igazgatósága tudvalevőleg elhatározta, hogy a részvényeseknek a részvénytőkének felemelését, s e célból 2000 drb új részvénynek kibocsátását fogja javasolni. A rendkívüli közgyűlés f. hó 10-én d. e. 10 órájára hivatott egybe, mely a részvényesek élénk érdeklődése mellett tartott meg. A közgyűlésen *Glück* Samu dr. elnököl, a ki előterjesztette az igazgatóság javaslatát, a melyet a szép számmal megjelent részvényesek egyhangulag elfogadták s így határozatra ment, a bank részvénytőkéje 200.000 koronáról 400.000 koronára való felemelése s e célból 2000 drb egyenként 100 korona névértékű részvény kibocsátása. A részvénytőke befizetése részletekben s olyképen történik, hogy a részletek havonként egészen jövő évvégéig lesznek 10 koronás részletekben a bank pénztáránál befizetendők, amely befizetések után a bank 5%-nyi kamatot fizet.

— **Földvétel.** Abara község urbéres közönsége az ottani grófi ingatlanokból 360 hold rétet 130.000 koronáért megvettek.

— **Az ipartestület előjárósága** f. évi október hó 5-én este 7 órakor előjárósági ülést tartott, mely alkalommal a zászlószentelési ünnepély számadásai az előjáróság által felülbíráltattak és helyeselve elfogadtattak. Az előjáróság ez alkalommal oly értelmű határozatot hozott, hogy a befolyt tiszta jövedelemből „Iparos-Otthon”-alap létesíttessék, melynek célja az lenne, hogy az iparosok az „Otthonban” üres óráikban megjelenének s úgy a szak- mint egyéb ösmereteiket a létesítendő könyvtárból gyarapítanák. E gyűlésen az előjáróság *Kolozsváry* Ödön elnök, *Kozma* András alelnök, *Alexa* Mihály pénztárnok, valamint *Sztanko* Kálmán ipt. titkárnak az ipartestület érdekében kifejtett tevékenységükért bizalmat szavazott s egyben pedig a zászlószentelési ünnepély sikere érdekében kifejtett buzgalmukért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

— **Házvétel.** *Burger* Elek nagymihályi lakos megvette az *Andrássy* Dénes-400 levő *Szeghy* Zoltán-féle házat.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszi Nagymihály község előjárósága, hogy a nagymihályi választókerületben a kilepett 2 megyebizottsági tag választása 1907. évi október hó 16-án a község háza tanácstermében lesz megtartva.

Nagymihály község előjárósága.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, csikcsatószegei *Csathó* János szentkirályi földbirtoke 80 éves korában elhunyt. Az elhunytban *Pogány* Gerő dr. apását gyászolja.

— **A szemétfuvarozás** dolgát ismét szövé kell tennünk. A lakók még mindig nem reagálnak a fuvarozó csemetésére. Ajánljuk ezen kö-

Örnagy úr Drupkovic megsemmisítő pillantást vetett a filozofterre, a kápítány úr Komorovesákhoz fordult:

— Kapitány úr, ért ön magyarul?

— Parancsára, örnagy úr!

— Ön együtt jött velem a lépcsőn. Az egész uton minden szót világosan lehetett hallani, aki magyarul tud, kell, hogy meg is értette legyen. Mondja meg ön, mit énekeltek ezek?

A kapitány úr ránézett az önkéntesekre. A fiúk ott álltak egy csomóban, ki sápadtan, ki pirulva. Szeinek mereven rászegződtek és tekintetükből azt olvasta ki a kapitány úr, hogy biznak benne. Mit mondjon mit feleljen most az örnagnak? Ha megmondja az igazat, valamennyit lönkreteszi. De nem is hazudhatik! És hátha az örnagy mégis tudja, hogy mi volt az a dal? Hátha ismeri?

Az örnagy eközben elővette jegyzőkönyvét s firkálni kezdett. Aztán be sem várta a kapitány úr feleletét, a két éves önkénteshez fordult.

— Hányadika van ma?

— Október hatodika, örnagy úr!

Október hatodika! A kapitány úr agyában egyszerre világosság támadt. Hát azért énekeltek azt a szerencsétlen dalt azok a gyerekek? ... Nos hát akkor legyen! Az örnagyhoz fordult és szilárd hangon szólott:

rülményt a közg. hatóság figyelmébe. Tanácsos volna alapos vizsgálatot tartani az udvarokban.

— **Megeybizottsági tagválasztások.** A f. hó 16-án megejtendő megyebizottsági választáson Nagymihály város közönsége 2 megyebizottsági tagot választ. Mint értesülünk e két helyre *Walkovszky* Béla községi bíró és *Barnai* Andor a jelöltek, a kik előreláthatólag meg is fognak választatni.

— **A szintársulat elköltözése.** *Micsey* F. György szintársulatának egy része f. hó 11-én a reggeli vonattal hagyja el városunkat, második része szombaton f. hó 12-én reggel utazik el innen. A társulat Beregszába megy, a hol már szombaton este a „Vig özevgy”-gyel megkezdí előadásainak sorozatát. Folyó évi november hó 20-án pedig téli állomására Sátoraljai helyre vonul be.

— **Gyermekrablás Sátoraljai helyben.** Izgalmat keltő eset történt f. hó 7-én Sátoraljai helyben. Egy ismeretlen vörös kendős nő magához esalta *Tratner* Márkus tejkereskedő 9 éves Etelka leányát s a gyermekkel eltűnt a városból. A rendőrség éberségének köszönhető, hogy a kassai csendőrség a gyermeket rabló nőt *Babják* Etel bárczai cigányasszony személyében kipuhaltotta, a kinnél a gyermeket meg is találták, a miről a gyermek atyját táviratilag értesítették, aki el is utazott Bárczára f. hó 9-én s az izgalmtól elesigázott leánykát rongyosan, de szerencsére teljesen épen s egészségesen hazahozta. A cigányasszonyt letartóztatták s átszállították a sátoraljai helyi kir. ügyészség fogházába.

— **A sátoraljai helyi szinügyi bizottság Nagymihályon.** Mint értesülünk a sátoraljai helyi szinügyi bizottság *Dókus* Gyula cs. és kir. kamarás, alispán vezetése alatt f. hó 11-én pénteken városunkba érkezik, hogy a pénteki színházi előadást itt végignézze s ennek alapján véleményt alkosson magának a *Micsey* társulatról.

— **Nagymihály község előjárósága** közhírré teszi, hogy a *Landesman* Vilmos nagymihályi lakos által kérelmezett vízvezetési munkálatokra vonatkozó tervezetek Nagymihály község-házánál 1907. évi október hó 15-től november 13-áig terjedő 30 napon át közszemlére vannak kitéve, hol is azok az érdekeltek által a hivatalos órák alatt megtekinthetők. *Községi előjáróság.*

— **Iskolai zászlóaljok.** *Fazekas* Agoston, Pestmegye alispánja nagyszabású terv megvalósítására hívta fel a községeket és tantestületeket. Azt ajánlja körlevélben, hogy már az elemi iskola tanulóit közzé iskolai zászlóaljakat szerveztesse, melyek katonai gyakorlatokat végezzenek. A serdültebb ifjúság pedig a céllövészetet gyakorolna. Utal az egyes külföldi államok példájára, hol nincs állandó hadsereg, de nem is szükséges, mert az ifjúság ugyanis ki van képezve. Ezzel az állam vál-

— Örnagy úrnak alássan jelentem: egy régi betyár nótát énekeltek!

— Az örnagy fűrkésző tekintete belemélyedt kapitány úr Komorovesák szemébe. Az állta a kémkedő nézést, amely szeméről lesiklott a kard bojtjára. Az örnagy kardjára támaszkodott és így kérdezte:

— Bizonyos ön ebben, kapitány úr?

— Igenis örnagy úr.

E pillanatban elsötétült előtte a világ. A füle zúgott csak tompán halotta, mintha valaki nagyon távolról kiállított volna, amint az örnagy mérgesen vágta oda:

— Nem kellene tűnni, hogy jövendőbeli katonatisztek ilyen betyárnótákat énekeljenek. Jó éjt!

Elsietett, hogy a kapitány úr alig tudta utolérni. A kapuban hivatalos tisztelettel ajánlotta magát s rohant vissza a kámba. Az önkéntesek izgatottan várták, mi fog most történni? A legkedvesebb, amint hittek, az volt, hogy a kapitány úr most sorba valamennyiüket fel fogja falni.

Nem falt fel egyet sem. Még csak nem is szitkozódott. Kardját haragosan a padlóhoz ütötte, szemöldökéit haragosan összevonta s csak ennyit mondott:

— Senki egy szót ne merjen szólni erről a dologról. És most mars aludni! Jó éjszakát!

láról vennének le igen nagy terhet, mert a katonai szolgálat ideje nagyon megrövidülne, másrészt pedig ezen zászlóaljak mintegy alapját képezhetnék a nemzet hadseregének. Messzire kiható tervek, melylyel mindenesetre érdemes a községeknek és a tantestületeknek foglalkozni.

Nyilvános köszönet.

A nagymihályi ált. ipartestület f. évi augusztus hó 20-án megtartott diszszázlószentelési ünnepély alkalmával a következő adományok folytak be:

Gróf Andrássy Dénes, Sulyovszky István 200 — 200 K — Gróf Sztáray Sándor és neje, Thuránszky Tihamér, Nagymihályi önk. Tűzoltó-egyesület 100—100 K — Bajusz Andor, Landesman Vilmos, Nagymihályi Takarékpénztár 50—50 K — Haidinger István 40 K — Nagymihályi Kereskedelmi és Hírelbank 30 K — Barnai Andor 25 K — Nagymihályi izr. hitközség, Dr. Eperjesy Lajos, Czibur Bertalan, Nagymihályi Sörgyár, Nagymihályi Ifjúsági-egyesület, Homonnai munkás biztosító pénztár 20—20 K — Homonnai önk. Tűzoltó-egylet 16 K 30 f. — Halfár Ede 15 K — Nagymihályi postahivatal 14 K 04 f. — Nagymihályi Gazdasági Bank, Pazdiszi ág. ev. egyház, Dzsuppa Ferencz ifj. egy. elnök, Tolvay Imre, Spiegel Samu, Nagymihályi izr. Nőegylet, Weinberger Jenő, Szöllősi Sándor, Sutter Rezső, Mathiász József, Walkovszky Béla, Varannói önk. Tűzoltó-egylet, Karczub Pál, Polányi Géza kir. közjegyző, Nagymihályt Casinó, Egreczy Mihály, Dr. Orley Ödön, Dr. Pogány Gerő, Thuránszky László, Dr. Ferenczy Elek, Beregszásy István, Dr. Novák Béla, Sallay Béla, Bereznay János, Chira László, Dr. Kállai József, Horváth Sándor, Machnyik Andor, Bartus Boldizsár, Gálszécsi önk. Tűzoltó-egylet, Garbinszky Sándor, ifj. Bajusz József, Nagymihályi gör. kath. egyház, Dr. Lakatos Dezső, Semsey Gyula, Dr. Fuchs Ignác, Fejér Elemér, Izsépy Zoltán 10—10 K — Szladek József 8 K — Deák Jenő 6 K — Dr. Glück Samu, Bódy Győző, Graf Elek, Tomkó György, Fröhlich Gyula 5—5 K — Szabó Mihály, Medveczky József 4—4 K — Dick Sámuel 2 korona.

Gróf Andrássy Géza 50 korona.

Fogadják a szives adakozók, valamint mindazok, kik a zászlószentelési ünnepély díszének emeléséhez hozzájárultak, az ipartestület hálás és hazafras köszönetét.

Felolós szerkesztő: **Dr. Kállai József.**

Kiadóhivatali művezető: **Lándai József.**

A nagymihályi uradalomnál 150 drb. új gönci hordó eladó. Értekezhetni a központi irodában Nagymihályon.

541

1907. V. sz.

Árverési hirdetmény.

Alultir bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagymihályi kir. járásbírósnak 1907. évi 323. számú végzése következtében Dr. Halmi Béla ügyvéd javára Novák József ellen 184 K • jár, erejéig 1907. évi szeptember hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás után lefogált és 4190 koronára becsült következő ingóságok u. m. butorok, lovak gazd. felszerelések stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagymihályi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 383/2. számú végzése folytán 184 K — f. tőkekövetelés, ennek 1904 évi július hó 20-tól járó 6% kamatai 1/2% váltódíj s eddig összesen 72 K 92 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Alsókörtvényesen alperes lakásán leendő megtartására **1907. évi okt. 19-én d. e. 10 óra** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében köszpénzfizetés mellett, a legutóbbi igorőnek, szükség esetén becsáron átul is el fognak adatni.

Amennyiben az előrvezendőt ingóságokat mások is le és felülfoglattnak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagymihályon, 1907. szeptember hó 26. napján.

Fodor József,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó ház.

Nagymihály (Kórház-utca) I-ső számú telekjegyzőkönyvi 319. h. r. számú ház magán kézből eladó, bővebb felvilágosításal szolgálnak a háztulajdonosok.

Szilágyi Pál és neje

lakik: Sátoraljai helyben Dörzsékkör.

Egy ügyes gyakorlott, nős

k e r t é s z

Szobráncton a Gróf Török családnál új-évtől szolgálatot kaphat.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT-PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárúsító hely:

Brügler Lajos Nagymihály.

BLUM BERNÁT

..... FÉRFI-RUHA KÉSZITŐ .....
NAGYMIHÁLY, KOSSUTH LAJOS-UTCA 44. SZ.
Az izz. templommal szemben.

..... Valódi angol .....
gyapjuszövetek
..... nagy választékban. ....

Készít: magyar, francia, angol és német divat szerint
uri- és gyermek-ruhákat,
ugyszintén papi, katonai és libéria munkákat, lovagló-nadrágokat stb. .. a legjutányosabb árak mellett ..
Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek.

HASCHEK ÉS RÓZSA

KÖFARAGÓ MŰÉPÍTÉSZETI VÁLLALAT ÉS SIRKŐ-RAKTAR
KASSA, Pesti-út 9 a.
Fiók: NAGYMIHÁLY, Andrassy Dénes-utca.

Ezennel van szerenesénk a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy Nagymihályban

kőfaragó-üzletet és sirkő-raktárt

alapítottunk. — Raktáron tartunk granit, syenit marvány és trahit-tufkő siremlékeket, valamint uti- és vaskereszteket. Továbbá elvállalunk templom, kápolna, mausoleum és sirboltok szakszerű építését. Különösen felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét saját trahit-tuf kőbányánkra, a mely nagyon jó és szép anyagot szolgáltat és ajánljuk köhomlokzatok, lépcsők, stb. készítésére, melyeket mérsékelt árakban szállíthatunk.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

HASCHEK ÉS RÓZSA.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}

Budapest, Váozsi-körút 68,

Állít a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, űszítő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-akék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Az „Első Nagymihályi Temetkezési Vállalat“

elvállal mindenféle temetéseket vidéken is, és pedig a legegyszerűbttől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dús választékban: érc- és fakoporsókat, továbbá finom nikel koporsókat, mindenféle szemfedeleket, művirág-koszorúkat, szállagokat, viasz- és szurokfályaikat.

A gyászest megőrtéttével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére, vidékre is a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbízottja tisztelettel teendő a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak pontos kiviteléről.

Fakoporsók 1 frttől kezdve feljebb, érckoporsókat gyermekeknek 7 frttől feljebb, nagyoknak egy öl nagyságban 35 frttől egész 500 frtig.

Az „Első Nagymihályi Temetkezési Vállalat“ elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, rendelkezik oszlopos gyászkocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükségeltető kellékekkel. A legcsekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosítatik.

Kiváló tisztelettel: **Miskovits Béla.**

Sürgőnyezim: Temetkezési Vállalat Nagymihály.